

TALVISOTA KUHMOSSA

8./JR 65 SOTAPÄIVÄKIRJA KUHMON RINTAMALTA

Alkuperäisestä sotapäiväkirjasta luettavaan muotoon muokannut

Matti Halonen 2015

P 3632

8./JR 65

SOTAPÄIVÄKIRJA

21.1.1940 – 20.3.1940

8./JR 65 koottiin Tampereella Joulukuussa 1939, YH:n aikana palvelukseen kutsutuista Etelä-Pohjanmaan, Satakunta-Hämeen, Keski-Suomen ja Savon Sotilaspiirien miehistä. Joulun aluspäivinä komppania siirtyi Ouluun, josta JR 65 ensimmäisen pataljoonan mukana Suomussalmelle ja josta edelleen voittoisten taistelujen jälkeen komppania siirrettiin 24.1.1940(?) Kuhmon rintamalle. Kolmatta pataljoonaa, johon komppania kuului, sitä komensi kapteeni Flink. Komppanian päälliköksi määrättiin vänrikki Lahtinen, 20.2.1940 päällikkönä jatkoi vänrikki Vingvist.

21.1.1940	Komppania siirtyi Raatevaarasta Likovaaraan. (Likoharju).
22.1.1940 -23.1.1940	Järjestelyä ja harjoitusta.
24.1.1940	Siirryimme Suomussalmen, Hyrynsalmen ja Sotkamon kautta Kuhmon rintamalle. Olimme yötä Kuhmon kirkonkylässä.
25.1.1940	Siirryimme yhdeksän kilometrin päässä olevaan Haverilaan, missä meillä oli sisämajoitus.
27.1.1940	Hiihdimme Haverilasta Lammasjärven yli Särkijärven eteläkärjen kohdalla olevaan tien risteykseen. (Jyrkän tienhaara).
28.1.1940	Komppania asettui asemiin kaistalle Ojala – Liimatanvaara – Tervavaara – Tervajärven kannas – Ylä-Jyrkkä.
30.1.1940	Yllätti ”ryssän” partio Tervajärven kannaksella olevan konekiväärin ja haavoitti samalla kaksi miestä.
1.2.1940	Komppania siirtyi Lammasperän Rajavaaraan, jossa yöpyi.
2.2.1940	Hiihtomarssi Mäntyvaaraan (Kiekinkoskelle), jossa komppania alistettiin osasto Kekkoselle.
	2.TJ, II ja IV joukkue siirtyi Hukkajokilinjalle, jossa ennestään oli luutnantti Vallen kaksi joukkuetta.
4.2.1940	Luutnantti Valle pyysi apua Hukkajokilinjalle, jonne lähetin vänrikki Pirkan kanssa taistelupartion 1+28. Tuhosimme ”ryssän” partion Mäntyvaaran ja Hukkajokilinjan väliltä. Jatkoin etenemistä aika lähelle rajaa, Nurkkalan taloon asti, jossa tapasimme Siperialaiset hiihtojoukot ja saimme vastamme tulta. Taistelimme siksi kun-

nes panokset loppuivat, jonka jälkeen vetäydyimme takaisin Hukkajokilinjalalle.

- 5.2.1940 Hyökkäsi toistasataa miestä käsittävä siperialainen hiihto-osasto Hukkajokilinjalalle. Pari tuntia kestäneen taistelun aikana tuhosimme sen kokonaan ja saimme ”ryssiltä” noin 100 automaattikivääriä, parikymmentä pikakivääriä, pistooleita, ahkioita, suksia ym. Vänrikki Rautaniemen partion, jonka piti tulla avuksemme, saapui pari tuntia taistelun jälkeen ja niin huonossa kunnossa, ettei siitä olisi ollutkaan mihinkään.
- 6.2.1940 Hiihdimme yöllä järvilinjaa pitkin takaisin Mäntyvaaraan. Emme tavanneet ”ryssistä” jälkeäkään.
- 8.2.1940 I joukkueen mukana siirryin Kiekinniemeen. IV joukkue siirtyi Kiekinkoskelle vänrikki Kemppaisen kenttävartioon.
- 9.2.1940 Vänrikki Tuormarla II joukkueen kanssa siirtyi Hukkajokilinjalta I joukkueen kohdalle, missä varmisti tien oikean puolen, I joukkueen ollessa Kiekinniemessä tien vasemmalla puolella.
- 10.2.1940 Vetäydyimme Kemppaisen kenttävartion kohdalle, jossa Kemppaisen IV:n joukkueeseen liitettiin kersantti Moilasen taisteluryhmä. Osasto sai käskyn hyökätä Pirttiniemeen. Taistelimme yli tunnin, mutta vetäydyimme sitten Mäntyvaaraan, jonne sotapoliisiosaston avulla muodostimme pääpuolustuslinjan.
- 11.2.1940 Miehitimme Pirttiniemen, jonka kärjen varustimme piikkilankaesteillä, ja rakensimme konekivääriasemia.
- 12.2.1940 Osa komppaniasta otti osaa Kiekinkosken valtauksen.
- 14.2.1940 Komppania siirtyi Löytövaara Kuusijokilinjalalle.
- 19.2.1940 Komppania siirtyi aseisiin varmistamaan Löytöjärven ja maantien välisen kannaksen tie mukaan luettuna.
- 20.2.1940 Jouduin sairaalaan, vänrikki Vingvist tuli komppanian päälliköksi.
- Komppania oli asettunut puolustusasemiin 19.2.1940 tien Ukonvaraara – Riihivaara eteläpuolelle, siten että oikea sivusta nojasi Löytöjärven ja vasen sivusta edellä mainittuun tiehen Löytövaaran kohdalla. Puolustuslohkoon kuului tie mukaan luettuna.
- Komppanian päällikön vaihdos, vänrikki Lahtisen tilalle tuli vänrikki Vingvist.
- Lähetettiin partio tutkimaan ja tiedustelemaan maastoa suunnassa 29-00, Löytöjärven länsipäästä. Partio hiihti noin 8 km ja totesi ”ryssän” huoltotien, joka kulki idästä länteen noin 6 km Löytöjärvestä etelään. Tietä ei ollut ajettu. Puhelinjohdot kulkevat pitkin tietä. Partionjohtajan toimi alikersantti Särkilähti.
- 21.2.1940 Alikersantti Hyvösen partio, jossa oli mukana viestimies, katkaisi salaliitoksella ”ryssien” puhelinyhteyden.
- Partio Partanen lähetettiin ottamaan selvää Lehmijärven pohjois-, ja länsiseuduista ja Pihlajavaara nimisestä talosta, joka on kyseisen järven rannalla. Partio ei saavuttanut tavoitettaan, mutta totesi, että noin kolme-

miehinen "ryssän" partio oli hiihtänyt pitkin puhelinlinjaa, nähtävästi vika-partio. Partio ei kumminkaan voinut sanoa, mihin suuntaan tämä "ryssän" partio oli hiihtänyt, minkä takia partio Partanen seuraavana päivänä sai mennä ottamaan siitä selvää.

- 22.2.1940 Partio totesi, että suunta oli idästä länteen, sen lisäksi partio totesi, että noin yhden kilometrin päässä huoltotiestä pohjoiseen oli noin 30 miestä hiihtänyt idästä länteen. Lähetettiin partio ottamaan yhteyttä Ukonvaarassa oleviin meikäläisten joukkoihin.
- 23.2.1940 Komppania siirrettiin pääpuolustuslinjalle aikaisempiin aseemiinsa, Kuusijoen lohkon vasemmalle sivustalle. Yhteyttä pidetään "Kylmän" kenttävartioon.
- 24.2.1940 -26.2.1940 Ei mitään erikoista.
- 27.2.1940 Kylmäjärven eteläpäässä tavattiin viisimiehinen vihollispartio, joka oli asettu-
nut väijyksiin ladun varteen. Syntyneessä laukaustenvaihdossa kaatui yksi mies
ja toinen haavoittui. "Ryssät" pääsivät pimeän turvassa karkuun. Kylmäjärven
eteläranta puhdistettiin ja yhteys "Kylmän" kenttävartioon on taas selvä.
- 28.2.1940 Asetettiin parivartio Kylmäjärven etelärannalle. Harjun suunta on pohjoisesta
etelään. Tällä samalla harjulla, noin 500 metriä etelämpänä alkoivat komppa-
niamme asemat. Aamulla venäläiset asettuivat asemiin tälle harjulle, Kylmä-
järvestä noin 200 metriä etelään. "ryssien" vahvuus kaksi konekivääriä ja noin
100 miestä.
Ilmoitettiin asiasta "Humaukselle", joka lähetti luutnantti Kärkkään johdolla
kaksi joukkuetta "ryssät" pois. Yritys epäonnistui.
- 29.2.1940 -3.3.1940 Tilanne sama.
- 4.3.1940 5.K sai yhteyden meihin, mutta epäonnistui yrittäessään lyödä "ryssät" takai-
sin. Suuri mieshukka. Viidennen komppanian eräs ryhmä, joka oli lähinnä
meidän komppaniaamme, vetäytyi pois, jolloin "ryssät" saivat tilaisuuden
vyöryttämiseen. Komppaniaamme puolustuslohko oli noin yhden kilometrin
pituihin ja komppaniaamme vahvuus oli noin 30 miestä, joten tilanne oli
kestämätön, etenkin kun "ryssät" olivat edellisenä päivänä 3.3 suorittaneet
sisään murren 7 ja 9 komppania lohkoilla ja meikäläiset olivat vetäytyneet
Löytövaaraan. Komppaniaamme oli pakko vetäytyä noin 200 metsiä taaksepäin
asemiin välittömästi korsualueen ympärille, jossa olimme asemassa 5-6.3 klo
24.00 saakka, monikertaisen mieslukuisamman vihollisen ollessa ympäril-
lämme. Ainoastaan niin sanottu vanha huoltotie ei ollut vielä vihollisen
hallussa.
- 7.3.1940 Komppania siirtyi "Silmään". Sitä ennen oli määrätty uusi pääpuolustuslinja,
joka jo oli miehitetty. Se oli Löytövaaran itäharjun etelärinteellä.
- 8.3.1940 Siirryttiin Saunajärven Kannakselle.
- 8.3.1940 -13.3.1940 Rauha 13.3.1940 klo 11.00.
- 20.3.1940 Kuhmon pappilaan. Komppania on saanut täydennystä useampaan eri ottee-
seen, yhteensä 36 miestä

Komppaniasta kaatui 26 miestä ja haavoittui 102.

